

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 730/2023
05.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Зечевић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Чаки Лајош“, Бачка Топола, коју заступа Општинско правобранилаштво Општине Бачка Топола, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4108/22 од 02.11.2022. године, у седници већа одржаној 05.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4108/22 од 02.11.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиље и тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица Бачка Топола П1 656/21 од 02.06.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим и трећим изреке, обавезана је тужена да тужиљи, за период од 15.06.2018. године до 15.06.2021. године, исплати на име неисплаћене накнаде за исхрану у току рада укупно 102.726,69 динара и на име неисплаћеног регреса за коришћење годишњег одмора укупно 84.591,60 динара, све са законском затезном каматом на сваки појединачни опредељени износ од доспелости до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи исплати трошкове парничног поступка у износу од 66.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, тужиља је ослобођена плаћања судске таксе.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4108/22 од 02.11.2022. године, ставом првим изреке, жалба тужене је усвојена и првостепена пресуда преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев тужиље да суд обавезе тужену да јој за период од 15.06.2018. године до 15.06.2021. године, исплати по основу накнаде трошкова за исхрану у току рада укупан износ од 102.726,69 динара и по основу накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора износ од 84.591,60 динара, све са затезном

каматом од 21. у месецу за претходни месец у појединачним износима, сходно изреци првостепене пресуде и да тужилји накнади трошкове парничног поступка у износу од 66.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, обавезана је тужилја да туженој накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 40.000,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилја је благовремено изјавила ревизију из свих законских разлога.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија тужилје неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је у радном односу код тужене, на радном месту Тужена јој је обрачунавала и исплаћивала плату тако што је основицу, коју утврђује Влада Републике Србије, множила са коефицијентом радног места тужилје 6,30. Уколико је тако добијена висина основне плате била нижа од износа минималне зараде, тужена је по потреби вршила корекцију плате тужилји до износа минималне зараде. У обрачунским листама плата тужилје није исказивана као посебна ставка накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Висина потраживања је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака за економско-финансијску област, а на основу присуства на раду тужилје и најповољнијег критеријума у упоредним важећим колективним уговорима на територији РС.

Имајући у виду наведено, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужилје сматрајући да јој припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечних накнада, сходно налазу вештака који је у свом обрачуну применио параметре из важећих Посебних колективних уговора у Републици Србији у којима је накнада трошкова за исхрану у току рада износила 250,00 динара бруто на дневном нивоу, а накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора у висини од 1/12 минималне зараде на месечном нивоу. У ситуацији када је тужилја у спорном периоду примала плату у висини минималне зараде, првостепени суд је закључио да у коефицијенту за обрачун плате тужилји нису биле садржане предметне накнаде и из ових разлога је усвојио тужбени захтев у опредељеним износима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за исплату наведених накнада закључујући да је тужилји исплаћена плата према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, а у којој су садржане и наведене накнаде.

Према становишту Врховног суда, неосновано се ревизијом тужилје указује да је у побијаној пресуди погрешно примењено материјално право.

Одредбом члана 13. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/17 ... 129/21), прописано је да делатност образовања и васпитања обавља установа, док је чланом 183. став 3. истог закона прописано да се на утврђивање и обрачун плата, накнада и додатака запослених у установи примењују прописи којима се уређују плате и накнаде и друга примања запослених у јавним службама.

Одредбом члана 1. став 1. тачка 3. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16) који се примењује и на школе-установе основане ради обезбеђивања и остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области образовања, прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања изеђу осталих и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе. Чланом 4. став 2. истог закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Коефицијенти за обрачун и исплату плате запослених у школама одређени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 44/01 са изменама). Влада Републике Србије и репрезентативни синдикати закључили су Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник РС“ бр. 21/15 и 92/20) којим су поред осталог уредили права, обавезе и одговорности из рада и по основу рада запослених у основним школама, средњим школама и домовима ученика, којима се средства за плате обезбеђују у буџету Републике Србије. Међутим, имајући у виду да истим није уговорено и право запослених на исплату накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, произлази да када су у питању наведене накнаде на запослене у школама се примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама. Овим законом је прописано да коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, као и да садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, иако се из коефицијента основне плате за тужиљу од 6,30 и у исплатним листама, не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату на начин како то тужиља тражи, а првостепени суд погрешно утврдио (најповољнији параметри из тренутно важећих посебних колективних уговора за јавна предузећа у РС), нити подразумева да део коефицијента тужиље поуздано не садржи предметне трошкове. Код овако утврђене чињеничне и правне ситуације, по оцени Врховног суда тужиља нема право на тражене накнаде, јер јој је тужена плату обрачунавала и исплаћивала у складу са утврђеним коефицијентом (у којем су према законској одредби садржани додаци за исхрану и регрес), због чега је тужбени захтев тужиље правилно одбијен као неоснован.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужиља није успела у ревизијском поступку због чега јој не припадају трошкови тог поступка, а захтев тужене за накнаду трошкова за састав одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење

одлуке о ревизији, па је применом члана 165. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић